
МЕДИЧНА ОСВІТА

УДК 611: 378.146

Довгаль Г. В., Довгаль М. А., Жаріков М. Ю., Абдул-Огли Л. В., Крамар С. Б.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МОЗ УКРАЇНИ» ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» (м. Дніпро)

dovgalgem@i.ua

Вступ. В сучасних умовах реформи системи освіти, зокрема вищої, особливо актуально постає питання стандартизації у вищих навчальних закладах, особливо, стандартизації контролю та оцінювання з чіткими та прозорими критеріями [1]. Важливою є також доступність інформації для студентів щодо навчальних матеріалів та результатів поточного та підсумкового контролю [2,3]. Враховуючи вимоги сучасності з метою створення ефективної, об'єктивної та прозорої системи освіти, на кафедрі анатомії людини ДЗ «ДМА МОЗ України» було покрово розроблено та запроваджено інноваційну багатоступеневу модель контролю знань, яка включає інтегрований контроль теоретичних знань та практичних навичок [3,4,5].

Основна частина. Основні принципи даної моделі: 1) доступність інформації щодо контролю в он-лайн режимі (всі питання, що включені до білетів змістових модулів, практичних навичок та тести, знаходяться на сайті кафедри (<http://206.dsma.dp.ua/studentam>)); 2) чіткі диференційовані критерії оцінювання; 3) повна відповідність екзаменаційних завдань відкритій інформаційній базі; 4) незалежне оцінювання знань; 5) мінімізація «людського фактору»; 6) швидке оприлюднення результатів з можливістю «зворотного контролю». Нижче представлений покроковий регламент запропонованої моделі.

Предмет «Анатомія людини» для студентів, які навчаються за спеціальністю «Медицина», розподілено на 3 модулі (1 модуль = 1 семестр). Навчальний процес у межах кожного модуля на кафедрі включає лекції, самостійну роботу студентів, практичні заняття, змістові модулі (семінари), підсумкові практичні навички, модульний тестовий контроль та підсумковий модульний контроль. Оцінюванню підлягають останні п'ять видів роботи.

I. Регламент оцінювання на практичному занятті.

На практичному занятті викладач оцінює успішність студентів (індивідуальне усне опитування) за традиційною 4-х-бальною шкалою (5, 4, 3, 2). Теоретичні питання та практичні навички в вигляді усного опитування – 5 конкретних, чітко окреслених питань, на які необхідно надати відповіді з використанням латинської термінології (1 правильна відповідь – 1 бал). Практичні навички – показати на препаратах, схемах, таблицях анатомічні структури та назвати їх латинською мовою. Оцінка «5» — 5 вірних відповідей, «4» — 4 вірних відповідей, «3» — 3 вірних відповідей, «2» — 2 чи менше вірних відповідей.

Оцінки, отримані на практичному занятті, в бали не конвертуються. Опитування не є обов'язковим для кожного студента на кожному занятті і проводиться у плані дискусії з уточненням та поясненням кожної відповіді викладачем. Це надає можливість приділити більшу увагу поясненню матеріалу з урахуванням клінічної доцільності, а також використовувати диференційований підхід до студентів (більше приділити уваги відстаючим).

II. Регламент оцінювання на змістовому модулі.

Складання змістових модулів проводиться за білетами з теоретичними та практичними питаннями (по 10 питань) в музеї кафедри тільки екзаменаторам. Екзаменатори – старший викладацький склад кафедри. Теоретичне опитування – 5 конкретних, чітко окреслених запитань, на які необхідно надати відповіді з використанням латинської термінології (кожна повна відповідь 1 бал). Практичні навички – вказати на препаратах, схемах, таблицях 5 анатомічних структур та назвати їх латинською мовою (1 вірна відповідь з використанням латинської термінології – 1 бал, без латинської термінології – 0,5 балів). Результат кожної відповіді заноситься екзаменатором до спеціальної картки. Після завершення опитування екзаменатор відразу підраховує суму балів і оголошує оцінку студенту. Оцінка: від 0 до 5,5 балів – «незадовільно»; від 6 до 7 балів (60-70%) – «задовільно»; від 7,5 до 8,5 балів (75-85%) – «добре»; від 9 до 10 балів (90-100%) – «відмінно». Кількість вірних відповідей конвертується у бали шляхом помноження на коефіцієнт (x6, x5) (**табл. 1**). Картки зберігаються у завідувача кафедри протягом всього періоду навчання студента, а після закінчення навчання – в архіві кафедри. Перескладення змістових модулів здійснюється протягом семестру 2 рази за попереднім записом у визначені дні за описаним вище регламентом.

Остаточні бали за змістові модулі за семестр нараховуються як середня арифметична за всі змістові модулі, складені протягом семестру (0-60 балів).

III. Регламент оцінювання підсумкових практичних навичок з матеріалу модуля.

Контроль практичних навичок здійснюється в вигляді усного опитування з використанням анатомічних препаратів та муляжів за білетами, які включають перелік з 10 практичних навичок з матеріалу модуля, при відповіді на які необхідно показати знання латинської термінології (1 вірна відповідь з використанням латинської термінології – 1 бал, без

Таблиця 1.
Нарахування балів за змістовий модуль

Складання за графіком (x6)	Перший та другий переклади (x5)
«5» — 54-60 балів	«5» — 45-50 балів
«4» — 45-51 бал	«4» — 37,5-42,5 балів*
«3» — 36-42 бали	«3» — 30-35 балів
«2» — 0 балів	«2» — 0 балів

Примітка. * — при зарахуванні балів вони округлюються до цілого за математичними правилами.

латинської термінології – 0,5 балів). Регламент підрахунку балів і оголошення оцінки аналогічний як і при проведенні змістових модулів. Оцінка: від 0 до 5,5 балів – «незадовільно»; від 6 до 7 балів (60-70%) – «задовільно»; від 7,5 до 8,5 балів (75-85%) – «добре»; від 9 до 10 балів (90-100%) – «відмінно». Ці бали помножуються на коефіцієнт (x3, x2,5) (табл. 2). Переклад практичних навичок здійснюється 2 рази протягом останніх 2 тижнів семестру.

Таблиця 2.
Нарахування балів за підсумкові практичні навички

Складання за графіком (x3)	Перший та другий переклади (x2,5)
«5» — 27-30 балів	«5» — 22,5-25 балів*
«4» — 22,5-25,5 балів*	«4» — 18,75-21,25 балів*
«3» — 18-21 бал	«3» — 15-17,5 балів*
«2» — 0 балів	«2» — 0 балів

Примітка. * — при зарахуванні балів вони округлюються до цілого за математичними правилами.

IV. Регламент оцінювання модульного тестового контролю.

Для проведення модульного тестового контролю використовуються тестові завдання формату ліцензійного іспиту «КРОК-1». Кожен студент отримує завдання, яке складається з 50 тестів. На виконання завдання відводиться 50 хвилин. Критерієм успішності складання є досягнення рівня 75% вірних відповідей і вище. При виконанні означеної умови за тестовий контроль нараховується 25 балів. При рівні менше, ніж 75%, — 0 балів.

Наприкінці 1-го семестру тестовий контроль включає теми модуля 1; 2-го семестру – теми модулів 1 та 2; 3-го семестру – теми модулів 1, 2 та 3. Модульний тестовий контроль складається 1 раз наприкінці кожного семестру. Зарахування балів за попередні семестри за цей контроль можливе наступним чином: за 1-й семестр при успішному складанні тестів наприкінці 2-го семестру, за 1 та 2 семестри – при складанні наприкінці 3-го семестру.

V. Регламент проведення та оцінювання підсумкового модульного контролю.

1) Підсумковий модульний контроль проводиться після завершення вивчення предмету наприкінці 3 семестру шляхом зовнішнього незалежного тестування згідно графіка учбової частини ДЗ «ДМА» силами центрального методичного кабінету.

2) До складання підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх практичних заняттях та лекціях, або відпрацювали пропущені заняття в устанавленому порядку, та набрали мінімальну кількість балів з кожного модуля. Сума балів для допуску за кожний семестр (модуль) складає не менше 70. Студенти, які мають заборгованість на кінець семестру, ліквідують її тільки з дозволу декана факультету.

3) Студенти, які допущені до підсумкового контролю на іспиті отримують завдання, що складається з 100 теоретичних питань (тестів). Результат отримують у відсотках вірних відповідей який конвертується у бали за формулою: кількість балів = % вірних відповідей * 0,8. Таким чином, максимальна кількість балів складає 80. Критерієм успішного складання іспиту є досягнення рівня 63% вірних відповідей (50 балів). Студенти, які відповіли менш, ніж на 63% тестів, отримують оцінку «незадовільно».

VI. Регламент підрахунку балів та конвертації балів у традиційну оцінку та оцінку за системою ECTS.

Оцінювання студентів відбувається за 200-бальною шкалою. Критерієм успішного засвоєння предмету є досягнення результату у межах 120-200 балів. За загальноприйнятими нормами 60% (120) загальної кількості балів студент здобуває при проведенні поточних модульних контролів, 40% (80) – при проведенні підсумкового модульного контролю. Загальна кількість балів поточної успішності з кожного модуля складається з суми балів: а) змістові модулі; б) підсумкові практичні навички наприкінці семестру; в) підсумковий тестовий контроль наприкінці семестру; г) індивідуальна робота студента (табл. 3).

Ефективна сума балів за підсумковий модульний контроль є у межах від 50 до 80 балів. Таким чином студент який повністю виконав навчальний план і успішно склав іспит отримує суму від 120 до 200 балів. Отриманий бал конвертується у традиційну оцінку та бал ECTS згідно загальноприйнятим нормам у ДЗ «ДМА» та робочої програми кафедри (табл. 4).

Результати проведення всіх видів контролю протягом робочого дня оприлюднюються на сайті кафедри і доступні для перегляду студентам, їх батькам, викладачам та деканам факультетів. Студент має змогу ознайомитися з результатами на сайті і сам контролює відповідність цих даних до результатів, оголошених йому екзаменатором. При виникненні спірних питань студент має змогу звернутися до завідувача кафедри і порівняти оголошений результат з результатом, зафіксованим в екзаменаційній картці.

Розподіл балів за видами роботи

Середня арифметична змістових модулів	Підсумкові практичні навички	Модульний тестовий контроль	Індивідуальна робота	Ефективна сума балів
0-60	0-30	0-25	0-5	70-120

Таблиця 4.

Конвертація балів у традиційну оцінку та ECTS

Оцінка ECTS	Традиційна оцінка	
A (192-200)	Відмінно (180-200)	Добре (140-179)
B (172-191)		
C (148-171)		
D (128-147)		
E (120-127)	Задовільно (120-139)	
F (0-119)	Незадовільно (0-119)	

При невідповідності оголошений результат коригується і протягом робочого дня оприлюднюється.

Висновки. Враховуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що запропонована система є максимально об'єктивною та зрозумілою для учас-

ників навчального процесу. Основними принциповими перевагами даної моделі є наявність чітких диференційованих критеріїв з високим ступенем дискретності та прозорості, цілодобова доступність в он-лайн режимі інформації для підготовки та щодо результатів, можливість контролю студентами своєї успішності. Таким чином, описана модель відповідає сучасним принципам вищої освіти та може бути запропонована до запровадження у підрозділах вищих навчальних закладів.

Перспективи подальших досліджень. З метою аналізу ефективності запропонованої моделі, необхідно провести порівняльний аналіз успішності студентів, які навчалися за даною системою та за попередньою моделлю. Тому, в подальших дослідженнях планується провести ретроспективний аналіз результативності студентів за вказаним напрямом.

Література

- Абрамова І.В. Сучасні вимоги до базової компетентності студента при вивченні теоретичних дисциплін у медичному вищому навчальному закладі / І.В. Абрамова, Г.В. Довгаль, М.А. Довгаль, Л.О. Кармизова // Медична освіта. – 2012. – Вип. 3 (додаток). – С. 10-13.
- Довгаль Г.В. Використання інтерактивних методів навчання при проведенні підсумкових занять іноземним студентам стоматологічного факультету / Г.В. Довгаль, О.О. Нефьодова, Ю.В. Супонько // Вісник проблем біології і медицини. – 2013. – Вип. 4, Т. 1 (104). – С. 71-73.
- Довгаль Г.В. Вплив навчально-методичних заходів на рівні підготовки студентів до ліцензійного тестування / Г.В. Довгаль, О.О. Нефьодова, Ю.В. Супонько, О.С. Снісар // Актуальні питання медицини: матеріали міжнародної науково-медичної конференції. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 82-83.
- Довгаль Г.В. Порівняльний аналіз результатів підсумкового модульного контролю з анатомії людини / Г.В. Довгаль // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 2, Т. 3 (109). – С. 91-93.
- Довгаль Г.В. Шляхи покращення успішності студентів фундаментальних кафедр медичних вузів на прикладі кафедри анатомії людини / Г.В. Довгаль, М.Ю. Жаріков, О.О. Нефьодова, Ю.В. Супонько // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 2, Т. 3 (109). – С. 94-97.

УДК 611: 378.146

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МОЗ УКРАЇНИ»

Довгаль Г. В., Довгаль М. А., Жаріков М. Ю., Абдул-Огли Л. В., Крамар С. Б.

Резюме. З метою створення об'єктивної та прозорої системи оцінювання знань студентів на кафедрі анатомії людини ДУ «ДМА МОЗ України» була введена модель контролю, яка включає інтегрований контроль теоретичних знань і практичних навичок. Основні принципи моделі: 1) доступність інформації з контролю в он-лайн режимі (всі питання, включені до білетів змістовних модулів, практичних навичок і тести, знаходяться на сайті кафедри); 2) чіткі диференційовані критерії оцінки; 3) повну відповідність екзаменаційних завдань відкритій інформаційній базі; 4) незалежне оцінювання знань; 5) мінімізація «людського фактору»; 6) швидка публікація результатів на сайті з можливістю «зворотного контролю».

Ключові слова: анатомія людини, навчальний процес, контроль знань.

УДК 611: 378.146

СИСТЕМА ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ НА КАФЕДРЕ АНАТОМИИ ЧЕЛОВЕКА ГУ «ДНЕПРОПЕТРОВСКАЯ МЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ МЗ УКРАИНЫ»

Довгаль Г. В., Довгаль М. А., Жариков М. Ю., Абдул-Огли Л. В., Крамарь С. Б.

Резюме. С целью создания объективной и прозрачной системы оценивания знаний студентов на кафедре анатомии человека ГУ «ДМА МЗ Украины» была введена модель контроля, которая включает интегрированный контроль теоретических знаний и практических навыков. Основные принципы модели: 1) доступность информации по контролю в он-лайн режиме (все вопросы, включенные в билеты содержательных

модулей, практичних навчальних тестів, знаходяться на сайті кафедри; 2) чіткі диференційовані критерії оцінки; 3) повне відповідність екзаменаційних завдань відкритій інформаційній базі; 4) незалежне оцінювання знань; 5) мінімізація «чоловічого фактора»; 6) швидка публікація результатів на сайті з можливістю «обратного контролю».

Ключові слова: анатомія людини, навчальний процес, контроль знань.

UDC 611: 378.146

THE ESTIMATION OF STUDENTS' KNOWLEDGE AT THE HUMAN ANATOMY DEPARTMENT OF SE «DNEPROPETROVSK MEDICAL ACADEMY OF HM OF UKRAINE»

Dovgal H. V., Dovgal M. A., Zharikov M. Yu., Abdul-Ogly L. V., Kramar S. B.

Abstract. Our aim was to create an objective and transparent system for the estimation of the students' knowledge at the department of human anatomy of the State Establishment «DMA of HM of Ukraine». A new model includes the integrated monitoring of theoretical knowledge and practical skills. The basic principles of the model are: 1) the availability of control information in on-line mode (all theoretical questions included for content modules, practical skills and tests are present on the department's website); 2) the clear differentiated criteria for the evaluation; 3) the full compliance of examination tasks with an open information base; 4) the independent assessment of knowledge; 5) the minimization of the «human factor»; 6) the quick publication of results on the site with the possibility of «reverse control».

The teacher put marks for oral test in practical classes using the traditional 4-point scale (5, 4, 3, 2). Theoretical questions and practical skills in the form of oral test — 5 specific, clearly defined questions that need to provide answers using Latin terminology (1 correct answer — 1 point). The practical skills — to demonstrate an anatomical structure on samples, diagrams, tables and name it in Latin. Marks: «5» — 5 correct answers, «4» — 4 correct answers, «3» — 3 correct answers, «2» — 2 or fewer correct answers. The marks in practical classes are not converted to the points. The oral test of student is not obvious for every student in practical class, the aim of the test is the discussion to clarify the topic. This mode allows to pay more attention to explaining of the material based clinical relevance, and use a differentiated approach to students.

The module oral test using cards with 10 theoretical and practical questions is provided in the museum by the examiners. The examiners are the senior teaching staff. The theoretical oral test — 5 specific, clearly defined questions that need answers including Latin terms (each full answer is 1 point). Practical skills — to show and name 5 anatomical structures in Latin (1 correct answer using Latin terminology — 1 point, no Latin terminology — 0.5 points). The results of each test examiners put to the examination card.

For the written test at the end of semester the formal tests from license database «Step 1» were used. Each student gets a task that consists of 50 tests. 50 minutes are given. The necessary level is 75% correct answers and above. In condition of achievement this level the student will receive 25 points. If it is less than 75% — 0 points.

The students who are admitted to the final exam receive a control task, which consists of 100 theoretical questions (tests). The result is a percentage of correct answers is converted to scores by the formula: score = % correct answers * 0.8. Thus, the maximum score is 80. The criterion for a successful exam is to achieve a level of 63% correct answers (50 points). Students who reported less than 63% of tests, are rated as «unsatisfactory».

The results of all types of control are published on the department's website and available for students, their parents, teachers and deans of faculties. The student can see the results on the site and monitor by himself compliance of these data with the results had been announced by the examiner to him. In case of appealation the student can apply to the department head and compare the declared result with one fixed in the examination card. The non-adjusted results are changed and published at once.

Thus, the described model meets the modern principles of high education and can be offered to use for high education institutions.

Keywords: human anatomy, educational process, knowledge control.

Стаття надійшла 10.03.2017 року

УДК 616.31-08-053.3/5:378.14

Каськова Л. Ф., Новікова С. Ч., Анопрієва Н. М., Амосова Л. І., Янко Н. В.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава)

nmnata@mail.ru

Основне завдання ВУЗу в сучасних умовах підготувати всебічно розвиненого, ерудованого, культурного, емоційно стриманого, професійно грамотного майбутнього лікаря-стоматолога [2,3,4].

Тому закономірно, що одним з головних чинників при навчанні студентів є значне посилення практич-

ного аспекту підготовки майбутніх лікарів при збереженні належного рівня теоретичних знань.

В сучасних умовах існує безліч інноваційних педагогічних технологій. Проте підвищення ефективності навчання студентів особливо в медичних вузах залишається гострою проблемою [5,6,7]. Сучасна